

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 18. siječnja 2022.
(OR. en)

5426/22

LIMITE

ESPACE 2
TRANS 27
EU-GNSS 2
MAR 12
AVIATION 9
RELEX 49
CSC 20

Međuinstitucijski predmet:
2022/0005(NLE)

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	14. siječnja 2022.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 9 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o produljenju Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica te Sjedinjenih Američkih Država

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 9 final.

Priloženo: COM(2022) 9 final

Bruxelles, 14.1.2022.
COM(2022) 9 final

2022/0005 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o produljenju Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica te Sjedinjenih Američkih Država

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Sporazum o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, te Sjedinjenih Američkih Država s druge strane¹ (dalje u tekstu „Sporazum”) potpisan je 2004. Na snagu je stupio 2011., nakon što su ga ratificirali SAD, EU i sve države članice.

Cilj je Sporazuma osigurati okvir za suradnju između stranaka na promicanju, pružanju i uporabi signala i usluga sustava GPS i Galileo za civilnu satelitsku navigaciju i određivanje vremena, usluga s dodanom vrijednošću, sustava za poboljšanje i proizvoda za globalnu navigaciju i određivanje vremena.

U članku 20. stavku 5. navodi se: „Ovaj Sporazum ostaje na snazi deset godina. Najmanje tri mjeseca prije isteka početnog desetogodišnjeg razdoblja stranke obavješćuju jedna drugu o svojoj namjeri produljenja Sporazuma za razdoblje od pet godina.” Sporazum bi trebao isteći 12. prosinca 2021.

U lipnju 2021. SAD je izrazio interes za traženje ovlaštenja za produljenje Sporazuma. Komisija je u rujnu odgovorila da će od Vijeća Europske unije zatražiti ovlaštenje za produljenje Sporazuma.

Evaluacijom koju je provela Europska komisija jasno je utvrđeno da je Sporazum važan okvir za olakšavanje suradnje između EU-a i SAD-a u području satelitske navigacije kojom se ostvaruju obostrane koristi.

Sporazum je ključan za međusobno razumijevanje okruženja satelitske navigacije i zajedničko utvrđivanje prioriteta područja od zajedničkog interesa u međunarodnoj suradnji. On je i koristan forum za procjenu dosadašnje suradnje i određivanje budućih mjera.

U interesu EU-a je obnoviti Sporazum kako bi se nastavila suradnja sa SAD-om u području satelitske navigacije.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ova je inicijativa u potpunosti u skladu s Uredbom (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program te o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 912/2010, (EU) br. 1284/2013 i (EU) br. 377/2014 i Odluke br. 541/2014/EU.

¹ SL L 348, 31.12.2011., str. 3.

Uredbom (EU) 2021/696 propisuje se:

— u uvodnoj izjavi 67., da bi radi optimiziranja upotrebe pruženih usluga usluge koje pruža Galileo trebale biti u najvećoj mogućoj mjeri kompatibilne i interoperabilne s drugim satelitskim navigacijskim sustavima, ne dovodeći u pitanje cilj strateške autonomije Unije,

— u članku 48. stavku 2., da Galileo i EGNOS (Europski geostacionarni navigacijski sustav) te usluge koje oni pružaju moraju biti kompatibilni i interoperabilni s drugim satelitskim navigacijskim sustavima i konvencionalnim načinima radionavigacije, ako su potrebni zahtjevi i uvjeti u pogledu kompatibilnosti i interoperabilnosti utvrđeni u međunarodnim sporazumima.

Radiofrekvencijska kompatibilnost i interoperabilnost između Galilea i GPS-a među glavnim su ciljevima Sporazuma.

Međunarodna suradnja također je ključni element svemirske strategije za Europu, kako je Komisija utvrdila u svojoj Komunikaciji od 26. listopada 2016.², u kojoj se navodi da će Komisija pri koordiniranju dodjele frekvencija na europskoj i međunarodnoj razini uzeti u obzir specifične zahtjeve svemirskih sustava.

Europski GNSS-ovi (globalni satelitski navigacijski sustavi) važni su elementi politike EU-a u osiguravanju potpune povezanosti infrastrukture za kopneni, pomorski i zračni promet radi sigurne, neometane i ekonomične navigacije koja je prihvatljiva za okoliš. Sklapanje sporazuma o suradnji u području satelitske navigacije sa zemljama koje su također razvile vlastite GNSS-ove, uključujući SAD, dio je međunarodne strategije Unije u pogledu GNSS-a.

SAD je ključni partner i najbliži partner Galilea koji pruža usluge GNSS-a.

Ovim prijedlogom ne predviđa se dodjela prava vlasništva ili donošenja odluka SAD-u.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlogom se uzima u obzir i nova transatlantska agenda EU-a i SAD-a za globalne promjene, koja je relevantna u ovom kontekstu jer potiče Uniju i SAD na suradnju u području tehnologije, trgovine i standarda.

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Svemirska strategija za Europu, COM(2016) 705, 26.10.2016.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 189. i članak 218. stavak 6. točka (a) podtočka v. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, „odabir pravne osnove akta Europske Unije [...] mora se temeljiti na objektivnim elementima koji podliježu sudskoj kontroli, među kojima su cilj i sadržaj tog akta”³.

Prema članku 189. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), „[z]a promicanje znanstvenog i tehničkog napretka, industrijske konkurentnosti i provedbe svojih politika, Unija oblikuje europsku svemirsku politiku. U tu svrhu, ona može promicati zajedničke inicijative, podupirati istraživanja i tehnološki razvoj te koordinirati napore potrebne za istraživanje i iskorištavanje svemira.”

Sporazumom se tome doprinosi, što je vidljivo u članku 1., prema kojem je njegov cilj „osigurati okvir za suradnju između stranaka na promicanju, pružanju i uporabi signala i usluga sustava GPS i Galileo za civilnu satelitsku navigaciju i određivanje vremena, usluga s dodanom vrijednošću, sustava za poboljšanje i proizvoda za globalnu navigaciju i određivanje vremena.” Također, „[s]tranke namjeravaju surađivati dvostrano i u višestranim forumima, kako je predviđeno ovim Sporazumom, s ciljem promicanja i olakšavanja uporabe navedenih signala, usluga i opreme za mirne civilne, komercijalne i znanstvene uporabe koje su u skladu sa zajedničkim sigurnosnim interesima i kojima se takvi interesi potiču.” U skladu s člankom 216. stavkom 1. UFEU-a, radi postizanja ciljeva iz članka 189. UFEU-a EU stoga ima nadležnost za odlučivanje o produljenju Sporazuma u svoje ime.

Postupovna pravna osnova za odlučivanje o produljenju Sporazuma u ime EU-a je članak 218. stavak 6. točka (a) podtočka v. UFEU-a. U skladu s člankom 218. stavkom 2. UFEU-a Komisija ne mora tražiti odobrenje Vijeća za pregovore o produljenju. U članku 20. stavku 5. Sporazuma nisu predviđeni nikakvi pregovori, nego samo obavijest.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Pojedine države članice ne mogu ostvariti ciljeve prijedloga iz sljedećih razloga:

— Galileo je u vlasništvu Unije, a njegovi troškovi, procijenjeni na nekoliko desetaka milijardi eura, financiraju se kao europska inicijativa kojom upravlja Komisija u kontekstu svemirske politike,

³ Na primjer predmet C-263/14 Europski parlament protiv Vijeća (Sporazum EU-a i Tanzanije o piratstvu) ECLI EU C 2016 435, točke od 43. do 44.

— sustav Galileo i njegove usluge ne pruža samo jedna država članica. Stoga se područje primjene Sporazuma koji treba produljiti ne može ograničiti na samo jednu državu članicu ili na skupinu država članica, već utječe na Uniju u cjelini, a u određenim aspektima može utjecati i na cijeli svijet,

— industrijsko i tehničko znanje u svemirskom sektoru raspršeno je na nekoliko država članica, a nijedna država nije u stanju samostalno njime ovladati. Bez koordiniranog rada i razmjene informacija povećao bi se rizik da se sa SAD-om dogovore manje optimalna rješenja.

Djelovanjem na razini Unije bolje će se ostvariti ciljevi prijedloga iz sljedećih razloga:

— infrastruktura sustava Galileo uvodi se u cijelom svijetu, a sigurnost i zaštita tog sustava uvelike će ovisiti o provedbi usklađenih mjera zaštite od strane Unije i svih njezinih država članica, prema potrebi uz potporu SAD-a,

— Komisija je kao voditelj programa koji djeluje u ime Unije i vlasnik sustava u boljem položaju za poduzimanje svih razumnih mjera za poticanje usklađenosti. Ako se to ne postigne, povećali bi se sigurnosni rizici i izloženost Unije i njezinih država članica odštetnim zahtjevima u slučaju ozbiljnih incidenata.

Stajališta koja Komisija zauzima u ime Unije u različitim radnim skupinama osnovanima na temelju članka 13. Sporazuma dovode do usklađenosti Unije.

- **Proporcionalnost**

nije primjenjivo

- **Odabir instrumenta**

Produljenje Sporazuma jedini je instrument kojim se osigurava usklađenost na razini Unije u odnosima sa SAD-om u području civilne satelitske navigacije. Izuzeta je većina aspekata vojne satelitske navigacije i određivanja vremena.

Usklađenost u primjeni posebno je važna za mjere koje su stranke odredile u vezi sa signalima i davateljima signala za civilnu satelitsku navigaciju i određivanje vremena, uslugama i davateljima usluga civilne satelitske navigacije i određivanja vremena, sustavima za poboljšanje, uslugama s dodanom vrijednošću i davateljima usluga s dodanom vrijednošću i proizvodima za globalnu navigaciju i određivanje vremena.

Ugovorom o funkcioniranju EU-a nisu predviđene druge održive mogućnosti za reguliranje odnosa s trećim zemljama.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Ova inicijativa nije dio programa REFIT.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je razmotrila produljenje Sporazuma u programskom odboru GNSS-a.

Komisija se savjetovala i s Radnom skupinom Vijeća za intermodalni promet i Radnom skupinom Vijeća za svemir.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Sažetak primljenih i primijenjenih savjeta

Primjereno je i poželjno da Unija produlji Sporazum. Sporazum ne sadržava odredbe koje su zastarjele, neprihvatljive ili koje bi spriječile produljenje Sporazuma.

- **Procjena učinka**

Prva mogućnost je da se ne poduzme ništa u pogledu interesa za produljenjem sporazuma koji su izrazile države članice i SAD. To bi se moglo shvatiti kao prkošenje i ugroziti kompatibilnost Galilea i GPS-a, odgoditi ili zaustaviti suradnju u pogledu njihove interoperabilnosti i time eventualno odgoditi operativnu sposobnost Galilea.

Druga mogućnost je produljiti postojeći Sporazum. Ta je mogućnost odabrana jer:

- sustavi Galileo i GPS i dalje se razvijaju. Nastavak suradnje između oba sustava nužan je iz više razloga, među ostalim radi osiguravanja kompatibilnosti i interoperabilnosti,
- SAD je povlašteni partner Unije za satelitsku navigaciju,
- SAD i države članice Unije ne protive se produljenju Sporazuma.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ova inicijativa nije dio programa REFIT.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Tijekom deset godina njegove primjene ni za jednu aktivnost koja se provodi u okviru postojećeg Sporazuma nisu bila potrebna financijska sredstva ni od koje stranke.

Za daljnje produljenje Sporazuma za pet godina ponovno neće biti potrebna financijska sredstva.

Utjecaj na proračun bit će ograničen na administrativne troškove koje će stranke snositi pri ispunjavanju zadaća u okviru svojih odgovornosti. Svi administrativni troškovi povezani su sa službenim putovanjima. Sva službena putovanja Komisije na temelju Sporazuma isplaćuju se iz globalne omotnice za službena putovanja, a ne iz operativne proračunske linije za Galileo u okviru Uredbe o svemirskom programu EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ovim prijedlogom za produljenje Sporazuma ne predviđa se dodjela vlasništva nad Galileom ni prava odlučivanja SAD-u.

Prijedlogom se SAD-u ne daje pravo sudjelovanja u EU-ovim programskim odborima ili radnim skupinama povezanim s GNSS-om.

Prijedlogom se ne dopušta SAD-u da sudjeluje u forumima, radnim skupinama ili raspravama koje se odnose na javno regulirane usluge (PRS) sustava Galileo.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o produljenju Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica te Sjedinjenih Američkih Država

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 189. u vezi s člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta¹,

budući da:

- (1) Vijeća je Odlukom 2011/901/EU² odobrilo sklapanje Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Sjedinjenih Američkih Država, s jedne strane, te Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane³. Sporazum je potpisan u dvorcu Dromoland u Irskoj 26. lipnja 2004. i stupio je na snagu 12. prosinca 2011.
- (2) U skladu s člankom 20. stavkom 5. Sporazuma on ostaje na snazi deset godina, a najmanje tri mjeseca prije isteka početnog desetogodišnjeg razdoblja stranke obavješćuju jedna drugu o svojoj namjeri produljenja Sporazuma za razdoblje od pet godina. Sporazum je prestao važiti 12. prosinca 2021.
- (3) Obje su stranke potvrdile svoju namjeru da Sporazum produlje za dodatno razdoblje od pet godina bez ikakve izmjene Sporazuma. Sadržaj Sporazuma trebao bi ostati isti nakon produljenja. Kako bi se osigurao kontinuitet Sporazuma, ova bi Odluka trebala hitno stupiti na snagu i trebala bi se primjenjivati od 12. prosinca 2021.

¹ SL C, , str.

² Odluka Vijeća 2011/901/EU od 12. prosinca 2011. o sklapanju Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, te Sjedinjenih Američkih Država s druge strane (SL L 348, 31.12.2011., str. 1.).

³ Sporazum o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, te Sjedinjenih Američkih Država s druge strane (SL L 348, 31.12.2011., str. 3.).

(4) Produljenje Sporazuma trebalo bi stoga odobriti u ime Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Produljenje Sporazuma o promicanju, pružanju i uporabi satelitskih navigacijskih sustava Galileo i GPS te povezanih aplikacija između Sjedinjenih Američkih Država te Europske zajednice i njezinih država članica na dodatno razdoblje od pet godina odobrava se u ime Unije.

Članak 2.

Komisija u ime Unije Sjedinjenim Američkim Državama dostavlja diplomatsku notu iz članka 20. stavka 1. Sporazuma sa sljedećom obaviješću: „Kao posljedica stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009., Europska unija zamijenila je i naslijedila Europsku zajednicu te od navedenog datuma ostvaruje sva prava i preuzima sve obveze Europske zajednice. Stoga se upućivanja na ‚Europsku zajednicu‘ u tekstu Sporazuma tumače, kada je to primjereno, kao upućivanja na ‚Europsku uniju‘.”

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Primjenjuje se od 12. prosinca 2021.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

Nema zakonodavnog financijskog izvještaja jer nema troškova povezanih s ovim Sporazumom, osim putnih troškova koji se plaćaju iz globalne omotnice za službena putovanja, a ne iz operativne proračunske linije za Galileo u okviru svemirskog programa EU-a.